DRŽAVNO TOŽILSTVO v LJUBLJANI
Došlo - 6. IX. 1930
krat, prilog.

Poštnina plačana v gotovini.
Leto XI., št. 207a

Ljubljana, sobota 6. septembra 1930

Cena 2 Din

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešernova ulica 4. — Telefon št. 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842; Praha číslo 78.180; Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 25.— Din, za inozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:
Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocenova ul. 3. Telefon št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pred zasedanjem Društva narodov

V ponedeljek bo prva konferenca evropskih držav o Briandovem načrtu Panevrope

Ženeva, 5 septembra. AA. Šestdeseto zasedanje Društva narodov se začne v ponedeljek in istega dne bo tudi prva konferenca evropskih držav o Briandovi tezi o evropski federaciji.

Ženeva, 5. septembra. s. Kot priprava za zborovanje Društva narodov, ki se prične v ponedeljek dopoldne s sejo sveta, popoldne pa z otvoritvijo evropske konference, se je sestalo že nekaj komitejev, med njimi finančni, prometni in komite za izseljeniška vprašanja. Od voditeljev delegacij je sedaj prispel tudi jugoslovenski zunanji minister dr. Marinković. Na konferenci držav, ki so interesirane na izseljeniškem vprašanju, se je razpravljalo o evakuaciji armenskih beguncev iz Grčije ter o položaju otrok beguncev. Finančni komite se je bavil s finančno zadevo begunskega vprašanja ter je proučil tudi finančni in proračunski položaj Grčije.

Uspehi varšavske agrarne konference

Izjave zadovoljstva poljskega tiska o sprejetih sklepih — Odlikovanje naše delegacije

Varšava, 5. septembra. AA. »Ržeč pospolita« piše v članku o Panevropi o rezultatih in uspehih mednarodne poljedelske konference v Varšavi in pravi, da je konferenca soglasno sprejela vse poljske predloge, ki se tičejo koordinacije izvozniške politike pri poljskih pridelkih, složnega nastopa v Društvu narodov in ustanovitve organa, v katerem bi bile zastopane vse države, udeležene na konferenci. Po pravici je rumunski minister za kmetijstvo krstil to konferenco za poljedelsko antanto.

List nato poudarja, da je najvažnejši uspeh poljedelske konference dejstvo, da je bila napovedana vojna klavzula o najvišjih ugodnostih in proglašeno načelo preference. List se zavzema za tezo rumunskega ministra za trgovino Madgeara, da je varšavska konferenca sijajen primer za veličastni Briandov načrt o evropski gospodarski federaciji.

Beograd, 5. septembra. č. Delegacija naše države na agrarni konferenci v Varšavi je bila od predsednika poljske republike Moscickega odlikovana, in sicer predsednik delegacije minister dr. Juraj Demetrović z lento reda »Polonia restituta«, ostali člani delegacije pa z odgovarjajočimi drugimi odlikovanji.

Aretacije komunistov v Budimpešti

Senzacionalna aretacija tovarniškega ravnatelja, voditelja komunistov
Pripravljenost policije za jutrišnje komunistične manifestacije

Budimpešta, 5. septembra. s. V zvezi s komunističnimi demonstracijami, ki se pričakujejo za jutri, je bilo izvršenih več komunističnih racij. Danes je prišlo do senzacijonalne aretacije. Policija je aretirala ravnatelja tekstilne tovarne v budimpeštanskem predmestju, ki je po dosedanjih ugotovitvah stal na čelu najnovejših komunističnih prevratnih načrtov. Policija še drži v tajnosti njegovo ime. Ravnatelj je zelo premožen ter so njegovi odnošaji do komunističnih krogov policiji zelo nerazumljivi. Nekaj detektivov ga je opazovalo več dni, dokler niso danes imeli dovolj materijala za njegovo aretacijo. Razen njega je bilo v pretekli noči in danes aretiranih večje število komunistov, med njimi predvsem taki, ki so razdeljevali letake. Obdržali jih bodo nekaj časa na policiji. Splošna pripravljenost policije in orožništva stopi v veljavo jutri ob 6. zjutraj, čeprav se pričakuje, da bo dan mirno potekel

Ureditev angleških dolgov v Ameriki

Anglija skuša doseči v Ameriki zmanjšanje svojih vojnih dolgov in sicer na pobudo Nemčije, ki zasleduje iste namene

Berlin, 5. septembra. s. Washingtonski poročevalec »Berliner Tageblatta« doznava, da se mudi v Zedinjenih državah angleško odposlanstvo, ki obstoja iz 250 gospodarskih osebnosti in pravnikov, da pripravi teren za olajšanje plačevanja angleških dolgov. Izraža se mnenje, da dela Anglija na to, da se zopet načne vprašanje dolgov z Zedinjenimi državami. Govori se, da je Nemčija takoj po ureditvi svojih dolgov stopila v zvezo z Macdonaldom ter načela vprašanje nove ureditve, ki bi bila seveda v korist za obe strani. To se je zgodilo neoficijelno po nemškem poslaniku v Londonu, ki je imel razgovor s Snowdenom. Če se je taka iniciiativa pojavila na nemški strani, je po mnenju washingtonskih krogov vsekakor prešla na Anglijo, Hoover pa je proti reviziii vprašanja dolgov. Poudarjajo, da bi izvršil političen samomor, ako bi smatral visoke angleške davke za povod, da bi popustil v dolgovih.

Nov rekord Costesa in Bellonta

Newyork, 5. septembra. AA. Poročajo iz Dallasa v Texasu, da sta letalca Costes in Bellonte priletela tja snoči ob 18.30.

Dallas, 5. septembra s. Francoska letalca Costes in Bellonte sta se takoj vrnila v Newyork. Izvesti nameravata krožni polet po Zedinjenih državah.

Pariz, 5. septembra. AA. Minister za letalstvo Eynac je prejel brzojavno čestitko italijanskega ministra za letalstvo Balba k veliki letalski zmagi Costesa in Bellonta. Eynac se je za čestitke zahvalil.

Katastrofa v San Domingu

Pariz, 5. septembra. s. Vihar, ki je divjal nad San Domingom, je popolnoma porušil tri četrtine mesta. Kakor javlja francosko zunanje ministrstvo, je bilo porušenih tudi več poslopij poslaništev, med njimi francosko in ameriško poslaništvo Pri katastrofi ni bil ubit noben Evropec ali Američan. Do sedaj še vedno ni bilo mogoče pripeljati dovolj živil in zdravil ter obstoja nevarnost lakote. Po orkanu je bila uničena tudi letina citron in kakaa na otoku Dominique. Hiše domačinov je vihar na otoku enostavno odnesel.

Tatvina v tajništvu madžarske stranke

Budimpešta, 5. septembra s. Danes opoldne je bila poizkušena tatvina političnih aktov, kar je povzročilo veliko senzacijo. Tatvina je bila nameravana v klubovem lokalu opozicijske krščansko - nacionalne stranke, stranke bivšega ministrskega predsednika Stefana Friedricha. Dva budimpeštanska magistratna uradnika sta skušala dobiti v svojo posest očividno po nalogu neke politične skupine tajne liste strankinih članov ter agitacijski material, ki je bil pripravljen za bližnje občinske volitve. Bila pa sta zasačena ter aretirana.

Fuzija velikih ameriških bank

Newyork, 5. septembra. AA. V finančnih krogih je vzbudila veliko zanimanje vest, da se bodo združile znane velebanke »Transamerica Corporation Bank«, »California Bank«, »Italian«, »San Francisco Bank« in »National Trust Savings« v nov denarni zavod s 1350 milijoni dolarjev kapitala. Novi velebanki bo predsedoval znani bančnik Giannini.

Nemško-ruske vojaške zveze

London, 5. septembra. d. »Daily Mail« se bavi v daljšem članku z nemško-ruskim sodelovanjem na polju vojaškega oboroževanja. List trdi, da je sedaj že javna tajnost, da vodijo bivši častniki nemške vojske sovjetsko-ruske tvornice za letala. V vseh teh tovarnah so vsa vodilna mesta zasedena od častnikov nemške državne brambe. Obstoji tudi dejstvo, da izgotavljajo v Rusiji več letal, kakor jih potrebuje rdeča armada. Od 60 letal, ki jih izdelajo v Rusiji na mesec, se jih postavlja v službo rdeče armade samo 34. Kaj se zgodi z ostalimi letali, ni težko uganiti. V 65 kemičnih tvornicah Rusije se izdelujejo strupeni plini. Tudi tukaj vodijo posle nemški strokovnjaki. Centrala fabrikacije strupenih plinov v sovjetski Rusiji dela prav tako z nemško pomočjo.

Kongres angleških strokovnih organizacij

London, 5. septembra. AA. Kongres strokovnih delavskih organizacij v Notringhamu je včeraj sprejel resolucijo o pokojninskem zavarovanju, po kateri naj bi nad 60 let stari delavci izstopili iz industrij. Prvotna resolucija je predlagala pokojnino po 65. letu. V razpravi o redukciji delovnih ur je bilo ugotovljeno, da je ta redukcija nemogoča pri onih industrijah, ki tekmujejo na mednarodnih tržiščih. Dopoldne je bila razprava o redukciji delovnega časa na 6 ur v nekaterih industrijah. Naposled je bila sprejeta resolucija, ki poziva vlado, naj vzpostavi položaj, ki so ga zavzemale strokovne organizacije pred l. 1927.

Grozovitosti bolgarskih komitov na rumunski meji

Bukarešta, 5. septembra. AA. »Universul« poroča, da je tolpa bolgarskih komitov skupno z nekaterimi bolgarskimi prebivalci vasi Arabadži na južni meji Rumunije ugrabila in skrila dva otroka tamošnjih cincarskih kolonistov. Razbojniki so otroka, stara okoli 12 let, strahovito mučili, jima naposled odsekali glave in prebadali z bajoneti. Zdi se, da so zločin izvršili, da preplašijo kolonisto in se izselijo iz vasi Arabadži.

DELO ZA DOGRADITEV POPOLNEGA NARODNEGA EDINSTVA

Pomemben nagovor ministrskega predsednika na banske svetnike — Nova doba Jugoslavije nujno zahteva nestanek nekdanjih političnih strank

Beograd, 5. septembra, p. Nocoj je predsednik ministrskega sveta general Peter Živković priredil svečan banket v gardijskem domu. Svečani večerji so prisostvovali vsi člani kraljevske vlade, vsi bani, vsi v Beogradu zbrani banski svetniki in predsedniki občin na sedežih banovin. Navzoč je bil tudi minister dvora g. Boško Jeftić. Skupno je bilo na večerji, ki so jo servirali na vrtu, okoli 600 oseb. Koncertirala je godba kraljeve garde.

Med banketom se je dvignil predsednik vlade general Živković in najprej ob burnem odobravanju vseh navzočih napil Nj. Vel. kralju in kraljevskemu domu. Ko je godba odigrala državno himno, je predsednik nadaljeval:

»Gospoda! Zbrali smo se v Beogradu z vseh strani naše lepe in prostrane domovine, da se udeležimo pomembnega zgodovinskega dogodka, občenarodnega slavja, svečane izročitve naše narodne jugoslovenske zastave junaškim polkom naše viteške vojske. Ves naš narod bo radostnega srca in z navdušenjem prisostvoval v duhu tej svečanosti. **Na čelu naših hrabrih polkov se bodo vile nove zastave kot znamenje naših lepih tradicij, našega narodnega edinstva, naše uedinjene nacionalne zavesti, kot simbol naše moči in našega narodnega duha.** S tem modrim in državniškim sklepom našega vladarja, Nj. Vel. kralja Aleksandra, so izpopolnjene plemenite zamisli, ki so našle tako jasne izraze v njegovem manifestu z dne 6. januarja in v novi razdelitvi države na banovine z zakonom dne 3. oktobra.

Ko bomo izvršili to pomembno dejanje, hočemo z največjim spoštovanjem zaviti in spraviti svoje plemenske zastave, ki so s tolikim uspehom služile našemu narodnemu in državnemu edinstvu. **Novo ime Jugoslavije, ki ga je dobila naša kraljevina po modrem sklepu našega vladarja, je najvidnejše obeležje našega narodnega in državnega edinstva. S tem so postavljene nove osnove za sodelovanje vseh narodnih sil v popolni enakosti in ravnopravnosti vseh državljanov brez razlike vere in plemena.** Čuvajmo vrline preteklosti, a obenem se zavedajmo novih nalog in novega časa, nalog, ki se nam danes na tako viden način manifestirajo.

Iz te dolžnosti izvira druga dolžnost za vas, ki ste najbližji sodelavci vlade. Vaša dolžnost je, da ji pomagate, da dokonča sklepe ministrskega sveta z dne 4. julija t. l. V tem sklepu vlade so jasno izražane direktive, ki naj uravnajo vse vaše delovanje. Da ne bo nikakih dvomov o teh direktivah, smatram za potrebno, da vam podrobno pojasnim naše stališče o tem, kakšno naj bo

delo za dograditev popolnega narodnega in državnega edinstva.

To edinstvo so onemogočale prejšnje stranke, ki so slonele na verski in plemenski ločitvi našega naroda. Zato je bila združitev teh strank prvobiten čin sedanje vlade, ki je bila postavljena z modrimi sklepi dne 6. januarja 1929. Zato je tudi v sklepu ministrskega sveta z dne 4. julija rečeno, da so **bivše stranke razpuščene in da jih ni mogoče več obnoviti. Najvišji interes države, njene konsolidacije in njenega napredka nam nalaga, da nadaljujemo z ustvarjanjem jugoslovenske narodne zavesti. Zato je potrebno, da odložimo vse ostanke prejšnjega stanja in da onemogočimo obnovo starih strank.**

Napredek, ki smo ga ustvarili po 6. januarju 1929., je razviden na vseh straneh našega narodnega in državnega življenja. Na mesto nesporazumov in razdinjevanja je stopil duh bratske sloge, vzajemnosti, medsebojnega razumevanja in ljubezni. Kraljevska vlada bo vztrajala pri svojem delu, gradeč nove državne temelje na načelih enakosti in ravnopravnosti vseh državljanov. Navdušenje in pravilno razumevanje, s katerim je ves naš narod sprejel velika načela kraljevskega manifesta z dne 6. januarja, nas utrja v veri, da se bodo **vsi pošteni in patrijotični elementi brez ozira na prejšnje ločitve zbrali k pozitivnemu delu in k aktivnemu sodelovanju, da z ustvarjajočim delom čim prej uresničijo naše popolno narodno edinstvo.**

Velika zapreka za nadaljnji razvoj našega narodnega življenja so bile brez dvoma naše politične stranke, nastale v prejšnjih razmerah. To velja zlasti za stranke z izrazitim verskim in plemenskim obeležjem. V prošlosti so imele nalogo, da branijo naša narodna svojstva, naš jezik, naša narodna čustva. Sedaj v naši novi državi te naloge niso več potrebne. Pred kom naj se branijo Srbi, Hrvati in Slovenci? **Zakaj naj se politično ločijo naši pravoslavni, katoličani, muslimani itd. Naša država goji napram vsem veram spoštovanje in se zaveda velike moralne in verske misije cerkvenih organizacij. Pa tudi za stranke, ki formalno niso bile verske ali plemenske, velja, da so bile ostanek preteklosti, da niso več odgovarjale novim razmeram in se niso prilagodile potrebam jugoslovenske nacijonalne države. Desetletno izkustvo je pokazalo, da je bila taka prilagoditev od strani naših bivših strank nemogoča. Naše stranke niso mogle zatajiti svojega zgodovinskega in pokrajinskega porekla.**

Kdor zna pravilno soditi, uvidi, da je bil po 6. januarju **nestanek vseh teh strank prva in nujna potreba za razvoj pravega in zdravega narodnega življenja in za ukrepitev jugoslovenske nacionalne države.** S tem prepričanjem, gospodje, vas pozdravljam v imenu kraljevske vlade in dvigam čašo na vaše zdravje in za srečo in blagostanje našega celokupnega naroda. Živeli!

Predsednikove besede so sprejeli vsi prisotni z viharnimi klici: »Tako je! Živela kraljevska vlada! Živel Nj. Vel. kralj!«

Tržaški proces

Včeraj, na peti dan procesa, so bile zaslišane zadnje priče, nakar so se vršili pledojeji — Državni tožilec zahteva smrtno obsodbo za pet obtožencev

Trst, 5. septembra. s. Danes se je peti dan nadaljevala razprava pred izrednim tribunalom proti obtoženim Slovencem. Kakor včeraj, se je tudi danes razprava vršila ves dan, samo s to spremembo, da se je danes pričela celo že ob 8. zjutraj in da je bila opoldanska pavza še krajša. Vidi se po vsem, da se sodišču izredno mudi. O vzrokih tega nepričakovanega pospešenja se v Trstu mnogo govori, pravega vzroka pa nihče ne ve.

Prihod obtožencev

Današnja razprava se je pričela že ob 8. zjutraj. Predsednik general Cristini jo je vodil v izredno hitrem tempu. Čeprav se zna dobro obvladati, se mu vendar vidi, da je nervozen. Ker je bilo zaslišanje obtožencev že včeraj zaključeno in zaslišanih včeraj tudi že več prič, je bilo danes zaslišavanje ostalih prič hitro končano. Ko so po običajnem vrstnem redu privedli v dvorano najprej Frančeskinijevo, nato pa pod močno stražo ostale obtožence in jih namestili v železni kletki, je predsednik takoj otvoril razpravo. Pozornost je vzbudilo dejstvo, da obtožencem danes v nasprotju z dosedanjo prakso niso sneli železnih okovov in verig, s katerimi so povezani po štirje in štirje, marveč so jih pustili tudi v kletki zvezane. Baje je bila izdana ta naredba iz varnostnih razlogov, da se onemogoči in prepreči vsak incident. Še od včerajšnje celodnevne razprave utrujeni, so izgledali obtoženci danes zelo izčrpani, drugače pa so bili docela mirni ter so dvignjenih glav sedeli v kletki. Opoldanske izdaje tržaških listov pravijo, da so bili obtoženci naravnost izzivajoče mirni in ravnodušni, če tudi se morajo zavedati, da jim gre za glavo.

Zaključek dokaznega postopanja

Kakor skoro v vseh procesih pred izrednim tribunalom, so nastopali tudi v tržaškem procesu kot priče večinoma samo uradne osebe, (karabinjerji, miličniki, policijski uradniki in fašistični funkcijonarji) s prefektoma iz Trsta in Gorice na čelu. Priče tudi danes niso izpovedale ničesar bistvenega, nego so samo potrdile navedbe obtožencev. O dejanjih samih, zaradi katerih so obtoženi postavljeni pred sodišče, priče niso mogle navesti ničesar konkretnega, nego slone njihove izjave vse samo na hipotezah in domnevah. Zato je bilo zaslišavanje vseh teh prič zelo kratko. Že ob pol 10. je predsednik tribunala general Cristini obzavil, da je dokazno postopanje zaključeno.

Kazenski predlog državnega tožilca

Državni tožilec Dessy je imel daljši govor, v katerem je reasumiral obtožnico in potek razprave, vendar pa se v podrobnosti ni spuščal in ni utemeljeval podrobno krivde obtožencev. Omejil se je le na ugotovitev, da so vse navedbe obtožnice v polni meri dokazane in izjavil nato, da zahteva interes države in italijanskega naroda, da se vsi obtoženci kaznujejo strogo po zakonu o zaščiti države. Svoj govor je zaključil s predlogom, naj se obtoženci obsodijo na naslednje kazni:

Vekoslav Španger, Zvonimir Miloš, Ferdinand Bidovec, Franc Marušič in Franc Valenčič na smrt.

Leopold Širca na 4, Kosmač Ciril, Zofija Frančeskini, Mario Zahar, vsak na 5, Slavko Bevk, Miroslav Pertot, Josip Kosmač vsak na 7, Vinko Čač na 8; Anton Manfreda na 9, Vladimir Štoka na 18, Dragotin Rupelj in Ivan Obad vsak na 20, a Nikola Kosmač na 25, najmanj pa na 20 let težke ječe.

Govori odvetnikov

Po kratkem odmoru so dobili besedo zagovorniki posameznih obtožencev. Vseh šest odvetnikov je bilo imenovanih od sodišča. Govori zagovornikov so si bili vsi podobni. Odvetniki si niso prizadevali omiliti obtožnice ali predočiti sodnemu dvoru kake olajševalne okoliščine, nobeden se ni niti dotaknil položaja slovenske narodne manjšine v Julijski Krajini, ki je glavni vzrok, da je prišlo do dogodkov, ki so privedli obtožence pred izjemno sodišče. V svojih govorih so se omejili zgolj na to, da so valili krivdo na klijente drugih odvetnikov in s tem še bolj poslabšali položaj vseh obtožencev. V ostalem so izjavljali, da morajo na žalost sami priznati, da je krivda njihovih klijentov dokazana in da je tudi ti sami ne taje. Vsi so zaključili svoje govore z apelom, da bodi kazen sicer mila, toda pravična, kakor to zahtevajo zakoni. Z dveurnim opoldanskim odmorom so trajali govori do 7.30 zvečer, nakar so se sodniki umaknili k posvetovanju.

Dvorana je bila tudi danes ves dan polna publike, posebno pa zvečer. Obtoženci, ki ves dan niso ničesar zaužili in so že od zjutraj zaprti v železni kletki, izgledajo že zelo utrujeni in izmučeni, vendar pa so mirni in udani v svojo usodo.

Česa so bili obtoženi:

Obtožnica dolži tržaške obtožence naslednjih dejanj:

1. Valenčiča, Miloša, Bidovca in Marušiča, da so 10. februarja 1930 nastavili in povzročili eksplozijo bombe v poslopju »Popola di Trieste«, organa fašistične stranke v Trstu, in to v trenutku, ko so prihajali uredniki in ostali uslužbenci na posel ter so s tem povzročili smrt urednika Guida Nerrija, dočim so bili trije nameščenci ranjeni;

2. Valenčiča, Miloša, Marušiča, Sirka, Bidovca in Špangerja, da so v Julijski Benečiji prenašali in skrivali peklenske stroje;

3. Kosmača Nikolo in Marušiča, da sta 7. decembra 1929 poskušala umoriti agenta Kureta s tem, da sta oddala nanj več revolverskih strelov;

4. Marušiča, Bidovca, Miloša, Špangerja, Ruplja, Obada in Valenčiča, da so v letu 1930 in poprej v Julijski Krajini s požigi in z eksplozijami rušili in poškodovali javne ustanove v cilju ogrožanja javne varnosti države. Španger, Štoka in Rupelj so zažgali dne 29. avgusta 1929 okrevališče »Lege nazionale« v Proseku; Marušič, Bidovec, Miloš in Valenčič so položili 5. januarja 1930 bombo pri Svetilniku zmage v Trstu; Španger, Štoka, Rupelj in Obad so zažgali 1. maja občinsko šolo v Zgoniku; Marušič in Miloš sta v noči 25. marca poskušala zažgati šolo v Gatarini pri Trstu.

5. Vsi skupno so obtoženi, da so se v letu 1930 v Julijski Krajini medsebojno in z osebami, ki so ostale neznane, dogovorili, da bodo izvršili ta dejanja s ciljem, da bi odcepili del italijanske države ter so se pri tem posluževali oboroženе vstaje, umorov, uničevanja imetja; ustanovili so v to svrho tajno organizacijo, ki je imela nalog, da v primeru vojne operira za hrbtom italijanske vojske proti njej.

Ostali obtoženci so obtoženi, da so za vse to vedeli, glavne obtožence pri tem direktno ali indirektno podpirali in da tega niso prijavili oblastem.

Jugoslovenski prapori

Ljubljana, 5. septembra

Jugoslovenska prestolnica doživlja redko svečanost, koje pomen bo našel hvaležni odmev globoko v srcih vsega našega naroda. Današnje slavje znova priča, da je povratek v staro nemogoč in da je prelom z nedavno in neslavno preteklostjo 10-letne brezplodne strankarske in plemenske borbe izvršen do zadnje popolnosti. Z železno vztrajnostjo koraka vlada Nj. Veličanstva po poti, ki so jo ji odkazali mejniki lanskega 6. januarja, 3. oktobra in letošnjega 4. julija. Vsak izmed teh dni je okrepil temelje naše države, vsak izmed njih pomeni ogromen korak na poti k popolnemu narodnemu uedinjenju, korak, ki bi se zani sicer morai mukoma boriti oni narod, ki je s krvjo in žrtvami gradil našo veliko skupno domovino.

Včeraj smo z zadoščenjem čuli novo odločno deklaracijo vlade, da je za razvoj našega narodnega in državnega življenja izključen povratek starih razmer, zagotovitev, ki je potrdila vse dobre domoljube v veri, da je usoda naše domovine v trdnih in dobrih rokah in da se ni bati, da bi karkoli ustavilo razvoj v tem davno zaželjenem pravcu. Danes pa doživljamo dokaz, da se vlada pri izvrševanju svoje vzvišene naloge narodnega uedinjenja ne ustavlja niti pri največjih žrtvah, ako jih zahteva narodna in državna korist. Jutri bodo polki naše junaške vojske položili na oltar domovine svoje s slavo ovenčane prapore in v zameno zanje dobili nove v jugoslovenskem razporedu naših barv, da se na ta način svečano manifestira nova doba inavgurirana z odločnim jugoslovenskim kurzom kralja in njegove vlade.

Sicer pa je treba ob tej priliki pribiti, da je bila naša vojska vseh deset let, tudi v dobi najhujših razdorov, ustanova, ki je brez ozira na levo in desno sistematično izvajala načelo državnega in narodnega edinstva v jugoslovenskem smislu. Jugoslovenska vojska ni v preteklih desetih letih šele vpraševala, iskala in razpravljala o novih potih, temveč brez premisleka krenila na pot jugoslovenske smeri in ustvarjala in gradila. Ta politika, ako jo smemo tako imenovati, doživlja z jutrišnjim praznikom svoj največji triumf.

Treba pa je ob tej priliki tudi pribiti, kako spoštovanja in občudovanja vredna je velikodušna požrtvovalnost srbskega dela našega naroda. Staroslavni prapori, pod katerimi so se borila, umirala in osvobojevala drago jugoslovensko zemljo srbska pokolenja najbolj junaške dobe, so končali svojo službo in odhajajo v vojaški panteon. Z njimi so neločljivo zvezana imena zmagoslavnih bojev, bridkosti opoteče vojne sreče in slavnih osvoboditvenih pohodov vseh teh let, v katerih so se rušile verige našega robstva in se je kovala naša toliko zaželjena svoboda. Ti prapori so se vili nad četami pri Kumanovu in Bitolju, ko je srbski rod osvetil krvavi kosovski poraz; vihrali so nad glavami bojevnikov na Ovčjem polju, ob Bregalnici, ko je šlo za to, da se odbije zahrbtni napad zapeljanega in zaslepljenega brata, in so navduševali junaškega srbskega seljaka na Ceru in Rudniku, ko so avstro-madžarski polki s krvavimi glavami bežali s srbske zemlje. Spremljali so vojsko in kralja preko albanske Golgote in se vrnili z njima na domača tla po slavnih dnevih solunskega proboja.

Naše ljudstvo, čigar vojaške vrline so nedvomne, bo vedelo po zasluženju oceniti žrtev, ki jo doprinašajo Srbi v korist narodnemu in državnemu edinstvu. S čustvom globoke ljubezni zre srbski vojnik na svoje prapore, saj vidi v njih simbol slavodobitnih bojev, neizmernega trpljenja, reke prelite krvi in množice junakov, ki so padli pod temi prapori, boreč se za svobodo, slavo in čast domovine. Naše ljudstvo bo vedelo ceniti veličino žrtve zlasti tudi zato, ker ve, da so jo doprinesli ravno oni činitelji, ki so tako blizu vojski in so na njene svetinje navezani po slavni tradiciji in po pravem junaškem čustvovanju.

Te žrtve je vreden samo vzvišeni cilj, za katerega so v vekovih umirali naši najboljši: naše državno in narodno edinstvo. Naši narodni vojski želimo, da bi pod novimi prapori verno sledila davnim vzornikom. Uverjeni smo, da bo s tradicionalnim junaštvom pohitela na branik, kadarkoli bo domovina zahtevala nje pomoči.

Nedeljo in praznik

porabite za ogled jesenskega ljubljanskega

VELESEJMA

12847

Nove podrobnosti o incidentu pri Postojni

Obdukcija Kukčevega trupla – V Postojni so mnenja, da se je Kukec usmrtil sam – Zagonetni spremljevalec

Trst, 5. septembra, d. Tržaški listi posvečajo še vedno cele kolone krvavemu incidentu pri Postojni. »Piccolo« beleži, da je smrt Josipa Kukca globoko odjeknila v vsej Julijski Krajini, ker je bil »Kukec znan kot najbolj zagrizen protiitalijanski delavec. Z njim je padel najopasnejši iredentist, ki se ni strašil nobenih žrtev, kadar je bilo treba škodovati italijanski stvari.« Dalje pravi »Piccolo«, da pri Kukcu niso našli nikakih zapiskov posebne važnosti in da so bile prvotne, nasprotno se glaseče vesti netočne.

Po poročilih italijanskih listov so bile po incidentu ojačene vse straže na meji in oddelki fašistične milice so s policijskimi psi preiskali vse obmejno ozemlje. Našli niso nikjer ničesar sumljivega. Kukčevo truplo je bilo prepeljano v postojnsko mrtvašnico, kjer se je vršila obdukcija. Ta je ugotovila, da je bil Kukec ranjen v bok, v tilnik in v desno roko, njegovo smrt pa je povzročila krogla iz revolverja sistema Steyer, ki mu je obtičala v glavi.

Postojna, 5. septembra. Zaradi incidenta pri Slivnici vlada med tukajšnjim prebivalstvom veliko razburjenje. Ljudje govore, da Kukec ni bil ustreljen od fašističnega miličnika, temveč da si je pognal sam kroglo v glavo, ko je videl, da je tako ranjen, da ne bo mogel uiti, živ pa ni hotel pasti fašistom v roke. Za to domnevo govori tudi dejstvo, da je bila smrtna rana v glavi povzročena s strelom iz Kukčevega revolverja in ne — iz miličnikove karabinke. Dalje so ljudje mnenja, da je bil Kukec sam in da ni imel nobenega spremljevalca. Policijski psi, ki so prišli na kraj spopada, razun Kukčeve poti v smeri iz Postojne niso našli nobene druge sledi, kar bi se gotovo zgodilo, ako bi bil pri Kukcu še kak spremljevalec, ki bi bil pobegnil v gozd, kakor so poročali tržaški listi.

Mariborski komunistični proces

Maribor, 5. septembra.

Danes se je pričela pred senatom petorice tukajšnjega okrožnega sodišča razprava proti sedmim osebam zaradi komunistične propagande: Obtoženi so: 41letni ključavničar Jos. *Zupanc*, 42letni pomožni delavec Andrej *Čanžek*, bivši oblastni poslanec, 41letni pomožni delavec Ivan *Pšeničnik*, 50letni strojni delavec Anton *Lekš*, 35letni žel. strugar Henrik *Neingerl*, 48letni kotlar Filip *Rebernik*, vsi iz železniških delavnic v Mariboru ter 31letni brivski mojster Nikola *Novakovič* v Mariboru. Vsi so obtoženi, da so bili člani komunističnih celic v Studencih in na Teznu, da so pomagali pri komunistični organizaciji »Rdeča pomoč« in zanjo nabirali prispevke. Aretirani so bili 10. marca.

Razprava se je pričela zjutraj ob pol 9. ob številni udeležbi občinstva. Prisostvoval je razpravi tudi profesor kazenskega prava na beograjski univerzi g. Negubov, ki je slučajno v mariborski okolici na počitnicah, nadalje predsednik sodišča ter mnogi drugi sodniki in odvetniki. V senatu petorice so bili razen predsednika Lenarta še sodniki Vejnar, Kolšek, Štukelj in Ažman. Vseh sedem obtožencev zagovarja dr. Reisman. Celo dopoldansko razpravo je izpolnilo zaslišavanje obtožencev.

Popoldne ob pol 4. se je razprava nadaljevala in se je pričelo zaslišavanje prič. Zaslišana je bila tudi glavna obremenjevalna priča, železniški ključavničar Ivan Pečnik. Razprava je bila zvečer prekinjena in se bo nadaljevala jutri ob pol 9. dopoldne.

Akademiki!

Svet slušateljev ljubljanske univerze vas pozivlja, da se udeležite danes ob 11. v zbornici univerze zborovanja, da ob priliki velikega dogodka v naši zgodovini izjavimo svojo zvestobo kralju, armadi in veliki Jugoslaviji.

Svet slušateljev ljubljanske univerze.

Revizija socialnega zavarovanja

Beograd, 5. septembra. AA. O delu za revizijo socialnega zakonodajstva je javnost dostikrat krivo obveščena, kar je že povzročilo velike zmede v krogih gospodarstvenikov in interesentov. Zato se je centrala industrijskih korporacij obrnila po točne podatke na pristojna mesta v ministrstvu za socialno politiko in narodno zdravje in je dobila tele informacije:

V najkrajšem času namerava minister za socialno politiko in narodno zdravje g. Preka vzeti v proučevanje načrt zakona o zavarovanju delavcev. Šele po njegovih opazkah bo načrt poslan vsem zainteresiranim delavskim in gospodarskim korporacijam, da ga prouče. Nato se bo vršila širša anketa o tem vprašanju. Temeljna načela v načrtu zakona za zavarovanje delavcev se niso izpremenila in je zato ostalo tudi zavarovanje za starost, onemoglost in smrt. V nasprotju s starimi načrti zakonov bo temelj novega zavarovanja delavcev zmernejša finančna podlaga.

ZASTOPNIKI DRAVSKE BANOVINE PRI PREDSEDNIKU VLADE

Včeraj je ministrski predsednik ves dan sprejemal banske svetnike iz vseh banovin – Razgovor z banskimi svetniki iz dravske banovine – Apel k složnemu delu za Jugoslavijo

Beograd, 5. septembra. Prestolnica je danes že vsa praznična. Po ulicah in lokalih vlada živahnost, kakršno je opažati le ob največjih slavnostih. Posebno živahno vrvenje pa je bilo ves dan na kolodvoru, kjer so z zelo pojačenimi vlaki z vseh strani prihajali člani banskih svetov, deputacije raznih nacionalnih društev, zastopniki občin in drugi gostje, ki so prišli na jutrišnjo svečanost. Hoteli so že od včeraj zasedeni do zadnjega kotička, tako da bi današnji goste, v kolikor si niso že poprej rezervirali in preskrbeli prenočišča, sploh ostali brez strehe, če bi vojaštvo ne dalo na razpolago šotorov, s katerimi je posejana vsa okolica Beograda.

Vse mesto je v zastavah in zelenju. Po Terazijah so montirane močne barvaste obločnice, tako da je ta najživahnejša ulica v večernih urah bajno razsvetljena. Ulice nudijo slike sokolskih zletnih dni, le da prevladujejo mesto sokolskih vojaške uniforme. Računa se, da je prispelo v prestolnico do danes zvečer nad 5000 rezervnih oficirjev ter nad 20.000 drugih gostov, tako da bo jutrišnja udeležba pri svečanostih na Banjici naravnost ogromna. Kljub temu navalu pa vlada povsod najlepši red.

Sprejem predstavnikov dravske banovine

Beograd, 5. septembra. o. Danes ves dan je ministrski predsednik general Peter Živković v sprejemni dvorani notranjega ministrstva sprejemal bane in banske svetnike, ki so se zbrali iz vse države, da se udeleže jutrišnjih slavnosti. Sprejem je imel pred vsem namen, da se g. ministrski predsednik seznani z onimi člani banskih svetnikov, ki jih osebno še ne pozna. Dopoldne so bili sprejeti bani in banski svetniki iz moravske, vardarske, savske in vrbaske banovine, ob 11. dopoldne pa so prišli na vrsto člani banskega sveta dravske banovine. Od 38 banskih svetnikov se jih je zbralo 35. Z živahnimi »Živio« klici vseh navzočih pozdravljen je vstopil v dvorano ministrski predsednik general Peter Živković v spremstvu prvega pomočnika notranjega ministra dr. Perovića, vrhovnega inspektorja Nikolića in svojega kabinetnega šefa Hodžere. S kratkim nagovorom ga je pozdravil ban inž. Sernec. Ministrski predsednik se je na kratko zahvalil, želeč vsem banskim svetnikom dobrodošlico, ter nato nadaljeval: »Povabil sem vas v Beograd, da se osebno seznanimo ter da vam omogočim sodelovanje na veliki nacionalni svečanosti ob priliki izročitve novih polkovnih zastav, kakor tudi zaradi tega, da vas pozovem k složnemu delu za dobrobit vaše banovine in naše velike domovine Jugoslavije.«

Predsednik vlade v razgovoru z banskimi svetniki

Po tem nagovoru se je g. ministrski predsednik pozdravil z vsakim posameznim banskim svetnikom. One, katerih osebno še ni poznal, mu je predstavil ban inž. Sernec. Z vsakim se je g. ministrski predsednik nekaj časa razgovarjal ter se zanimal za razmere v dotičnem srezu.

S posebno pozornostjo je sledil izvajanjem posameznih svetnikov o letošnji žetvi, o stanju vinogradov, o cenah vina, o izvozu grozdja in sadja, o izvozu sploh in o posameznih industrijskih panogah, o družabnem življenju in o stanju narodnega zdravja, nadalje o možnosti zaslužka za siromašne sloje, o razvoju turistike itd.

V razgovoru z dr. Pivkom se je general Živković zanimal zlasti za šolske razmere v Mariboru. Izjavil je, da je dr. Pivka po imenu že davno poznal ter ga veseli, da se je mogel z njim sedaj seznaniti tudi osebno.

Poziv k složnemu delu

V sredini polkroga je stala štiričlanska delegacija banskih svetnikov mesta Ljubljane. Ministrski predsednik se je najprej pozdravil z dr. Kramerjem, s katerim se je nato nekaj časa razgovarjal. V zvezi z besedami dr. Kramerja, da je sedaj potrebno združiti vse iskrene jugoslovenske sile v složnem delu, da na ta način podpremo kraljevo politiko obnove naše domovine, se je ministrski predsednik obrnil k vsem banskim svetnikom ter nadaljeval s povzdignjenim glasom:

»Vsi, ki ljubite Jugoslavijo, morate pozabiti na spore in nesoglasja iz pretekle dobe ter se združiti pri velikem delu za dobrobit Jugoslavije.«

Nato se je g. predsednik z ljubljanskimi svetniki razgovarjal o glavnih problemih Ljubljane. Ljubljanski člani banskega sveta so ga opozorili na nujni problem regulacije Ljubljanice, razširnje kolodvora in še na nekatera druga pereča vprašanja ljubljanske občine.

Daljši razgovor je imel ministrski predsednik z zastopnikom Prekmurja Josipom Benkom in Murske Sobote in župnikom Papriko. G. Pirca iz Kranja je ministrski predsednik pozdravil kot predsednika občine, ki je po svojem patriotizmu znan po vsej državi. Pri Ivanu Lončarju iz Tržiča in dr. Obersnelu z Jesenic se je predsednik vlade zanimal za industrijska vprašanja, dočim so ga gg. Pfeifer iz Krškega, Robič iz Limbuša, Mravljak iz Vuhreda, Rajh iz Ljutomera, župnik Čižek iz Slovenjgradca in dr. obvestili o težkočah, s katerimi se morajo boriti kmetje v njihovih srezih. Dr. Senčar iz Ptuja, dr. Goričan iz Celja in dr. Sajovic iz Kočevja so poročali ministrskemu predsedniku o problemih svojih občin, pri g. Lavtižarju pa se je g. Živković zanimal za razvoj tujskega prometa v Kranjski gori, a dr. Koritnik mu je poročal o razmerah v čabarskem srezu, ki je po 3. oktobru prišel pod dravsko banovino. Razgovor ministrskega predsednika s člani dravske banovine je trajal nad pol ure, nakar se je general Živković ljubeznivo poslovil, živahno aklamiran od vseh prisotnih.

Odlikovanja članov banskega sveta

Ko so banski svetniki dravske banovine odhajali, so jim uradniki notranjega ministrstva izročili povabila k slavnostni večerji, ki jo je nocoj priredil ministrski predsednik v gardijskem domu na čast banskim svetnikom. Na večerjo so povabljeni poleg vseh banskih svetnikov vsi ministri in vsi bani ter mnoge druge ugledne osebe. Razen tega so bili vsi člani banskega sveta obveščeni, da so odlikovani z novim redom jugoslovenske krone. Ukaz o odlikovanju bo izšel v jutrišnjih »Službenih novinah«, vendar pa so jim odlikovanja bila izročena že danes, da bi jih mogli pri jutrišnjih svečanostih že nositi.

Odlikovani so:

z redom jugoslovenske krone II. stopnje: bivši minister dr. Albert Kramer in ban dravske banovine inž. Dušan Sernec.

z redom jugoslovenske krone III. stopnje: bivši minister dr. Fran Kulovec;

z redom jugoslovenske krone IV. in V. stopnje: vsi ostali člani banskega sveta dravske banovine; z redom jugoslovenske krone IV. stopnje je odlikovan tudi ljubljanski župan dr. Dinko Puc.

Visoka odlikovanja ministrov

Beograd, 5. septembra o. **Vsi člani vlade so odlikovani z redom jugoslovenske krone I. stopnje.**

General Sirovy in Samsonovici v avdijenci

Beograd, 5. septembra p. Danes dopoldne sta bila načelnika češkoslovaške in rumunske delegacije, šefa zavezniških generalnih štabov, generala Sirovy in Samsonovici sprejeta najprej pri vojnem ministru, nato pri ministrskem predsedniku, ob 11. pa v avdijenci pri Nj. Vel. kralju. Popoldne sta se obe delegaciji odpeljali na Avalo, kjer sta položili vence na grob Neznanega junaka.

O sporu v učiteljski organizaciji

razpravlja na uvodnem mestu v beograjski »Politiki« g. Milutin Stanković in poudarja: Utešno je, da spor na jubilejni glavni skupščini UJU v Beogradu ni bil posledica izpremenjenih nazorov v pogledu ideje, zaradi katere se je jugoslovensko učiteljstvo po prevratu združilo v enotno organizacijo. Na kongresu je bilo ugotovljeno, da so nastala nasprotja zaradi čisto osebnih vprašanj, ki so ustvarila težko atmosfero med učiteljstvom. Nezaželjen trenutek, ko so osebna vprašanja potisnila v ozadje vse ostalo. Ta vprašanja so: sprejem novih pravil in izvolitev nove uprave, čeprav še ni poteklo leto dni, odkar je bila izvoljena dosedanja uprava.

Stanković ima prav. On je bivši urednik »Narodne Prosvete«, osrednjega glasila UJU, ki ga je dala nova centralna uprava v roke g. Milanu Popoviću, poverjeniku beograjske sekcije UJU, tako, da je zdaj dobil list popolnoma lokalen izraz beograjskega poverjeništva.

Zadevo sedanjega položaja v UJU je Stanković popolnoma pravilno poudaril, ko trdi: v nobenem primeru ne sme priti do majoriziranja najmočnejše sekcije, t. j. beograjske, ki tvori od *13.000* udruženih članov *7000* članov, marveč mora biti pri vseh važnejših odločitvah merodajen kriterij celotne organizacije in pristanek večine poverjeništev na dotično stališče.

Ako pa bi bili vsi učitelji in učiteljice v Združenju, posebno v prečanskih krajih, kjer se najbolj cepijo, bi bilo v UJU absolutno številčno ravnovesje.

V jedru se mora delati v glavnem zdaj po mislih, ki jih je razpredel v »Politiki« g. Stanković, če hočemo, da bo UJU res predstavljalo mišljenje vsega učiteljstva v državi.

Pavel Bolha pri namestniku zunanjega ministra

Beograd, 5. septembra. p. Vodja delegacije westfalskih izseljencev g. Pavel Bolha je bil danes sprejet od zastopnika zunanjega ministra dr. Koste Kumanudija, kateremu je poročal o težnjah in željah naših izseljencev v zapadni Evropi. G. dr. Kumanudi je obljubil, da bo zunanje ministrstvo storilo vse, kar je potrebno, da se sklenejo z v poštev prihajajočimi državami primerne konvencije slične oni z Nemčijo ter da se kolikor mogoče olajša položaj naših ljudi v inozemstvu.

Iz državne službe

Beograd, 5. septembra. p. S kraljevim ukazom je imenovan za konzula v Valoni g. Gjorgje Ivković, naš dosedanji konzul v Carigradu.

Z odlokom ministra za trgovino in industrijo sta imenovana za profesorje na srednji tehnični šoli v Ljubljani Roman Gregl in Hinko Petrič.

»Službene Novine« objavljajo natečaj ministrstva pravde za mesto sodnika pri okrajnem sodišču v Metliki.

Velik požar v Sremski Mitrovici

Sremska Mitrovica, 5. septembra. p. V minuli noči je izbruhnil požar v tovarni Rastovski. Ogeni se je širil s tako naglico, da ni bilo mogoče rešiti ničesar. Tovarna je pogorela do tal. Gasilcem je jedva uspelo, da so s pomočjo vojaštva preprečili razširjenje ognja na sosedna poslopja. Škoda znaša več milijonov.

III. ženska olimpijada v Pragi

Praga, 5. septembra h. Davi je prispela v Prago jugoslovenska damska reprezentanca, ki bo sodelovala na III. ženski olimpijadi v Pragi, med njimi tudi Slovenka Tratnikova. Dopoldne so si Jugoslovenke ogledale Prago. Ob 17. je bila Garden party, ki ga je priredilo ministrstvo za narodno zdravje v Waldsteinovi palači. Zvečer so bile Jugoslovenke povabljene od ČOS v Tyršov dom. Otvoritev ženske olimpijade bo jutri ob 14.

Grozen umor v Beli Krajini

Metlika, 5. septembra.

Danes je Metliko pretresla žalostna vest, da ležita že nad tri tedne mrtvi v Sodjem vrhu št. 19, občina Črešnjevec, Lenka Skala, stara 78 let in 10letna Slavka Malešič iz Mirne peči. Obe sta bili ubiti s kolom.

Takoj po obvestilu je odšla sodna komisija pod vodstvom sodnika Janka Čerčka in zdravnika dr. Kodra v Sodji vrh, da ugotovi dejanski stan.

Včeraj je namreč prišel oče Slavke Malešič ponjo, da bi jo odvedel v Mirno peč, kjer naj bi zopet pričela posečati šolo. Na svojo žalost pa je našel teto in svojo hčer mrtvi, že v popolnoma razpadajočem stanju. Takoj je sporočil grozno razkritje v Semič orožnikom, ki so prišli tja davi ob 8. Ugotovili so, da je morilec vdrl v hišo skozi okno. Trupli so našli že črni in razjedeni od črvov. Skalova je pred približno petimi meseci prodala hrastovega lesa za 10.000 Din, dočim je Slavka Malešič prinesla k njej okoli 500 Din. Denarja sedaj pri preiskavi niso našli nobenega, tako da gre očividno za roparski umor. Obdukcija obeh trupel bo izvršena jutri.

XIV. ZAGREBAČKI ZBOR

13. — 22. IX. 1930.

splošni Mednarodni Veliki sejem vzorcev s specijalnimi sejmi

1. Stavbarstva.
2. hotelov, bis in kuhinje,
3. prehranitvene industrije,
4. tekstilij in konfekcije krzna,
5. usnja,
6. papirja,
7. poljedeljstva. 11610

Poleg tega se vrši tudi razstava in sejem **plemenske živine:**

Domače na dneve 13. in 14. IX.

Inozemske na dneve 20. in 21. IX. 1930.

Na železnicah in jadranskih parobrodih 50% pop. za posetnike in blago (brezpl. povratek)

Hmelj

Žatec, 5. septembra h. Večje povpraševanje na deželi po cenah 425—525 Kč. Hmeljarji imajo zelo malo volje za prodajo. Na nürenberški trg je bilo ta teden pripeljanih 650 bal, promet v celem tednu 360 bal. Tendenca ugodna. Plačalo se je za holedauski hmelj 50—75, za würtenberški 85—95 mark.

Žalec, 5. septembra. Pri čvrstem položaju in stalno krepkejših cenah se je kupovalo zeleno blago po 8 do 9 Din za kg. V posameznih primerih je dosegla cena 10 Din. Doslej je prodanega vsega skupaj 2000 metrskih stotov hmelja brez predprodaje

Vremenska napoved

Zagrebška vremenska napoved za soboto: Stalno prilično jasno ali samo prehodno oblačno, umerjeno toplo. — Situacija včerajšnjega dne je bila enaka kakor v prejšnjih dneh z neznatnimi spremembami. Pritisk je porasel za 0.1 do 1 mm samo v centralnih in vzhodnih predelih, drugod je za 0.1 do 1 mm padel, zlasti v severozapadnih delih. Jutranja temperatura je padla v gorskih predelih, sicer pa porasla za 1 do 3 stopinje. Nebo je bilo zjutraj v vzhodnih in južnih pokrajinah in v primorju večinoma vedro dočim je bilo v severozapadnih gorskih krajih deloma ali tudi popolnoma oblačno. Morje je bilo mirno ali slabo valovito. Temperatura morja v Splitu je bila ob 7. zjutraj 22 stopinj C.

Dunajska vremenska napoved za soboto: Podnevi še večinoma jasno, v Severnih Alpah južno vreme, zvečer na zapadu bolj oblačno.